

[Ministeren for kulturelle anliggender ]

Da filmloven skal til revision i næste folketingssamling, hvor der vil blive rig lejlighed til at debattere også dette spørgsmål, mener jeg, det er rigtigt, at regeringen ikke anbefaler dette forslag gennemført.

Birte Weiss (S):

En af de sidste dage i 1975 skrev forfatteren Jan Toftlund en bedrøvelig vise, som han kaldte „Sangen om 76“. Det var en række forudsigelser af den politiske udvikling i det nye år, en række forudsigelser af, hvordan visse partier her i tinget ville reagere på nogle helt konkrete spørgsmål. Den talte også om det område, som er til behandling i dag, nemlig støtte til kontroversielle kulturelle frembringelser, og jeg skal tillade mig at citere fra Informations optryk af visen den 6. januar i år:

„Et aktivt politisk teater er farligt, når det er for begavet, men det, som vi hader mest her i tinget, er film, som folk ikke har lavet. Kunsten skal spise af hånden, og hvis kunstnerne ikke vil forstå det, inddrager vi bare hele beløbet, og så kan Dansktoppen ... få det.“

Når jeg nævner dette, er det ikke, fordi jeg vil gøre Jan Toftlunds ord til mine, men for at illustrere, hvordan mange mennesker, der arbejder professionelt og seriøst med kultur, opfatter udviklingen på dette område inden for den seneste tid. Jeg nævner det for at gøre opmærksom på, at bekymringen blandt folk, som tager den kulturelle lovgivning alvorligt og måske ligefrem opfatter den som en slags barometer på vores tolerance, er stærkt stigende på grund af det, der er sket her inden for de seneste år, og dér tænker jeg på den hadskhed, der er kommet i debatten på det kulturelle område.

Det kan forekomme nærliggende — og det er der jo også nogle der benytter sig af — at tilbagevise denne bekymring med, at kunstnerne udgør en så lille del af befolkningen, at netop deres bekymring behøver man ikke at tælle særlig meget med. Man siger, at de jo bare kan lave noget andet, hvis de ikke er tilfredse, og så tillader man sig endda at tilføje, at de jo kan gå hen og lave noget fornuftigt.

Specielt ophavsmændene til det ene af de lovforslag, som er til behandling her i dag —

fremskridtsfolkene — bliver ved med gang efter gang, uanset hvad vi beskæftiger os med kulturelt her i tinget, at gentage den remse. Kunststøtten skal væk, siger de, og filmen skal kunne klare sig selv. Men det, de ikke siger — og det er det, der er kendsgerningen bag det forslag, som er til behandling — er, at det simpelt hen vil være nat for en meget stor del af dansk film, hvis man fulgte fremskridtspartiets forslag. Det, der ville blive tilbage, var de rent underholdningsmæssige produktioner, og det ville det være, fordi de på forhånd er sikret et forholdsvis stort publikum. Det, man ville slippe for, var de lidt mere kontroversielle frembringelser; man ville slippe for alt det, som sætter spørgsmålstegn, man ville slippe for det, som rører ved det, vi kan kalde de farlige lag i vores bevidsthed. Når jeg siger det, er det, fordi det naturligvis også ville være farligt for fremskridtspartiet, som jo netop lever af vanefordomme og af overfladisk argumentation.

Socialdemokratiet kan altså på ingen måde støtte lovforslag nr. 218, og jeg siger det sådan set kun for en ordens skyld.

I øvrigt er det, vi foretager os her i dag, efter min mening totalt tidsspilde. Fremskridtspartiet har ikke mindre end to gange fremsat et nøjagtig tilsvarende eller i hvert fald meget tilsvarende forslag her i folketinget, og man ved på forhånd, at der ikke er nogen opbakning bag ved det. Det er altså tidsspilde, hr. Poulsgaard, medmindre dette alene er lagt frem af publicityhensyn.

Publicity er på sin vis også nøgleordet i forbindelse med det andet forslag, vi behandler sammen med dette, nemlig nr. 229 [af Ninn-Hansen m. fl.]. Den ændring, som det konservative folkeparti foreslår, er jo direkte affødt af den efterhånden meget berømte Jesusfilm. Lad mig sige, at hvis Jens Jørgen Thorsens — og jeg sætter en streg under hvis, for der er ingen af os, der rigtig kan udtale os om det på nuværende tidspunkt — kunstneriske kunnen er direkte proportional med hans pr-sans, så venter der den danske befolkning en helt sjælden oplevelse.

Nå, men i øvrigt vil jeg ikke give anledning til endnu en tåget debat her i tinget på baggrund af en film, som endnu ikke er rullet, og en film, som i øvrigt foreløbig har kostet os to filminstitutbestyrelser.